

Exam. Code : 216704

Subject Code : 6004

M.A. Political Science Semester—IV**POLITICS IN SOUTH ASIA****Paper—XX**

Time Allowed—3 Hours]

[Maximum Marks—80

Note :— This paper is divided into **TWO** Sections.**Section—A** consists of **TEN** short answer type questions.The candidates are required to attempt **SIX** questions,each question carries **4** marks. The upper limit for theanswer of each question is **250** words. **Section—B**carries **EIGHT** long answer type questions of whichcandidates are required to attempt **4** questions byselecting **ONE** from each Unit. Each question carries**14** marks and the upper limit for the answer of eachquestion is **1000** words.**SECTION—A**

1. What do you mean by the Comparative History Approach ?
2. Nationalism is a Colonial legacy in the politics of South Asian States, explain.
3. How did the ethnicity become issue in the politics of Sri Lanka ?
4. Why the process of State-building has faced rough weather in Nepal ?
5. Political elites are small in size but have vast powers in South Asia, comment.
6. Identify the issues confronting the process of governance in Pakistan.

7. Do you think that the idea of Human Development includes Human Security ?
8. Terrorism has been a phenomenon in the politics of South Asian States, explain.
9. South Asian States lack Human Rights Culture, elaborate this statement.
10. What is the agenda of Women's Movements in South Asia ?

SECTION—B

UNIT—I

1. Critically examine the impact of Colonialism on the politics of South Asian States.
2. Discuss the nature of Post-Colonial State in India keeping in view its theory and practice.

UNIT—II

3. How did the language, religion and region shape the process of Nation-building in South Asia ?
4. Compare and contrast the role of political Elites in the politics of India and Pakistan.

UNIT—III

5. How far and to what extent the globalization has changed the agenda of South Asian States since 1990s ?
6. Why do the South Asian states have governance deficit, inspite of this fact that now all of them are having democracy as a system of governance ?

UNIT—IV

7. Why did the Horizontal Separatism become the Vertical Separatism in case of India, Pakistan and Sri Lanka ?
8. Discuss the issues confronting and trends prevailing in the Civil Societies of South Asian States.

(Punjabi Version)

ਨੋਟ : ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੋ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।
ਭਾਗ-ੳ ਵਿੱਚ 10 ਲਘੂਉੱਤਰੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਨ। ਪਰੀਖਿਆਰਥੀ ਛੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨ, ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 4 ਅੰਕ ਹਨ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਲਗਭਗ 250 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਉ। **ਭਾਗ-ਅ** ਵਿੱਚ 8 ਦੀਰਘਉੱਤਰੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਨ। ਪਰੀਖਿਆਰਥੀ ਕੋਈ ਚਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਰੇਕ ਯੂਨਿਟ ਵਿੱਚੋਂ 1 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚੁਣਕੇ ਕਰਨ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 14 ਅੰਕ ਹਨ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਲਗਭਗ 1000 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਉ।

ਭਾਗ-ੳ

1. ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਇਤਿਹਾਸ ਪਹੁੰਚ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ?
2. ਸਾਉਥ ਏਸ਼ੀਅਨ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦ ਇੱਕ ਉਪਨਿਵੇਸ਼ਿਕ ਵਿਰਾਸਤ ਹੈ ? ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
3. ਸ਼੍ਰੀ ਲੰਕਾ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਜਾਤ (Ethnicity) ਮੁੱਦਾ ਕਿਵੇਂ ਬਣ ਗਈ ਹੈ ?
4. ਨੇਪਾਲ ਵਿੱਚ ਰਾਜ-ਨਿਰਮਾਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਨੇ ਖਰਾਬ ਮੌਸਮ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਿਉਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ?
5. ਦੱਖਣੀ ਏਸ਼ੀਆ ਵਿੱਚ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਮਨੋਰੰਜਨ ਅਕਾਰ ਵਿੱਚ ਛੋਟਾ ਹੈ ਪਰ ਉਸਦੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਵੰਡੀਆਂ ਹਨ। ਟਿੱਪਣੀ ਕਰੋ।
6. ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਨੂੰ ਦਰਪੇਸ਼ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰੋ।
7. ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਨੁੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖੀ ਸੁਰਖਿਆ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ?
8. ਸਾਉਥ ਏਸ਼ੀਅਨ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਅੱਤਵਾਦ ਇੱਕ ਘਟਨਾ ਹੈ, ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
9. ਸਾਉਥ ਏਸ਼ੀਅਨ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਨਵੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਕਮੀ ਹੈ। ਇਸ ਕਥਨ ਨੂੰ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਕਰੋ।
10. ਸਾਉਥ ਏਸ਼ੀਆ ਵਿੱਚ ਮਹਿਲਾ ਅੰਦੋਲਨਾਂ ਦਾ ਏਜੰਡਾ ਕੀ ਹੈ ?

ਭਾਗ-ਅ**ਯੂਨਿਟ-I**

1. ਸਾਉਥ ਏਸ਼ੀਅਨ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਉਪਰ ਉਪਨਿਵੇਸ਼ਵਾਦ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦਾ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਪਰੀਖਣ ਕਰੋ।
2. ਇਸ ਦੀ ਥਿਊਰੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਪੋਸਟ ਉਪਨਿਵੇਸ਼ੀ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤੀ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

ਯੂਨਿਟ-II

3. ਸਾਉਥ ਏਸ਼ੀਆ ਵਿੱਚ ਰਾਸ਼ਟਰ ਨਿਰਮਾਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਨੂੰ ਭਾਸ਼ਾ, ਧਰਮ ਅਤੇ ਖੇਤਰ ਕਿਵੇਂ ਅਕਾਰ ਦੇਂਦੇ ਹਨ ?
4. ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਕੁਲੀਨ ਵਰਗ (Elites) ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਅਤੇ ਟਾਕਰਾ ਕਰੋ।

ਯੂਨਿਟ-III

5. ਕਿਥੋਂ ਤੱਕ ਅਤੇ ਕਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ 1990 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਸ਼ਵੀਕਰਨ ਨੇ ਸਾਉਥ ਏਸ਼ੀਅਨ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਏਜੰਡੇ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ?
6. ਸਾਉਥ ਏਸ਼ੀਅਨ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਕਮੀ ਕਿਉਂ ਹੈ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਹੁਣ ਉਹਨਾਂ ਸੱਬ ਵਿੱਚ ਲੋਕਤੰਤਰ ਇੱਕ ਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸਤੁਤ ਹੈ ?

ਯੂਨਿਟ-IV

7. ਭਾਰਤ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਲੰਕਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹੋਰੀਜ਼ੋਂਟਲ (Horizontal) ਵੱਖਵਾਦ ਕਿਵੇਂ ਲੰਬਕਾਰੀ ਵੱਖਵਾਦ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ ?
8. ਸਾਉਥ ਏਸ਼ੀਅਨ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਸਿਵਲ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਦਰਪੇਸ਼ ਮੁਦਿਆਂ ਅਤੇ ਰੁਝਾਨਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।